

A
Zsámbéki
Premontrei
Szakközépiskola
és Szakiskola
iskolaújságja

Élet a premóban

premo rádió

5/1

2009. szeptember-október

2073 Zsámbék
Piac köz 8.
Tel., Fax:
06-23-342337
elpremo@freemail.hu
www.elpremo.gportal.hu

Felelős kiadó:
Sok Éva

Szerkesztik:

Pinczinger József
Mészáros András
Németh László
Sok-Reitterer Diána

Banda Georgina
Bükkös Norbert
Lessi Krisztina
Nagy Richárd
Zámbó Szilvia

Fotók:
Juhász Pálma
Frankó Mária
Fejér Gábor
és PJ

1. Zene világnapja

6. Aradi
vértanúk

Állatok
világnapja
(Első vasárnap)

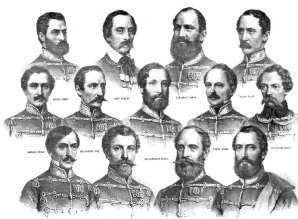
8. Magyarok
Nagyasszonya

9. Postai
Világnap

10. Lelki egészség
világnapja

17. Füstmentes
nap

30. A reformáció
emléknapja

szép október

A rózsafüzér
hónapja

12. **Amerika
felfedezése**
Kolumbusz-nap

6. és 12. oldal

Muszlim
vagyok

8-9. oldal

23. 1956-os forradalom

faliújság

2

OKTÓBER 14-ÉN, SZERDÁN 14 ÓRakor
INDUL AZ ISKOLAI FOCISZEZON!

NEVEZNI 6 FŐS
CSAPATOKKAL
LEHET
13-ÁN 12 ÓRÁIG!

JELENTKEZZETEK!!!

ŐSZI FOCI EREDMÉNYEK!

Elkezdődött a tanév foci versenyeinek sorozata. Az Őszi Focira 5 csapat jelentkezett, de csak 4 jelent meg. (Szigorú megrovás a feliratkozott 10. A osztály csapatának!)

HELYEZÉSEK, RÉSZTVEVŐK:

1. helyezett: HOESC

Máté Dávid, Zámbó Mihály, Boros Zoltán, Kozma Roland,
Tokos József

2. helyezett: KANNÁSBOR

Magyari Imre tanár úr, Bajrami Mentor, Bajrami Mergim,
Bajrami Arianett, Litter Henrik, Oláh András

3. helyezett: Mulatós Fc

Kiss Dániel, Bakos Szabolcs, Bajnai Gábor, Szabó
Krisztofer

4. helyezett: ÉHESEK

Jurkiewicz László, Oláh József, Lakatos Áron,
Csiki Richárd, Veres Tamás

A résztvevők nem maradtak „éhesek”, sem szomjasak, mert az iskolánkban szerveződő Junior Civitan Egyesület csillapította azt.

AZ ELSŐ FÉLÉVBEN a következő időpontokban tervezük a FOCI SZERDÁKAT:

november 11.

december 9.

január 20.

Felhívom a figyelmüket azoknak a tanulóknak, akik a közlekedés miatt nem tudnak a 0. testnevelés órákon részt venni, hogy a fociversenyeken, illetve a fociedzéseken való aktív jelenléttel pótolhatják az óráikat.

Tájékoztatok mindenkit, hogy a Köznevelési Törvény értelmében az a tanuló, aki a tanítási órák 30%-nál többet hiányzik (igazolt vagy igazolatlan, mindegy) osztályozó vizsgát köteles tenni az adott tantárgyból.

Ha más sportágban szeretnétek versenyezni, jelezzétek!

Gortva Marika néni

Azt mondjátok, unalmasak az iskolai műsorok, ünnepek?!

Tervezzetek, keresgéljétek, válogassatok, ÍRJATOK, ALKOSSATOK!

Ha érdekel a téma keressétek meg Bilcsik János tanár urat, s az Ő segítségével újítsátok meg a tanárok „elmaradott” elképzeléseit!

AZ IDŐPONTOT ÉS A RÉSZLETEKET BESZÉLJÉTEK MEG VELE! KERESSÉTEK!

FELHÍVÁS!

*„Mindenik embernek a lelkében dal van,
és a mások lelkét hallja minden dalban,
és akinek szép a lelkében az ének,
az hallja csak a másokét is szépnek.”
(Babits M.ihály)*

**A TE lelkedben milyen dal van?
Miben vagy különleges?**

MUTASD MEG!!!

**Az ISKOLA NAPOKRA,
ami 2010. február 15-16-án lesz
hirdetünk!!!**

KI MIT TUD-OT

**Bátran gyakorolj,
vagy ha többen vagytok gyakoroljatok!**

Nevezni minden „szalonképes” produkcióval lehet, egyéni, páros és csoportos számokban is.

JÓL ESİK, HA SEGÍTENEK NEKED???

SZÍVESEN SEGÍTESZ MÁSOKNAK?

TENNÉL VALAMELY JÓ ÜGYÉRT???

**ÖSZTÖNDÍJAS VOLTÁL
VAGY AZ VAGY???**

**SZERETNÉL
ÖSZTÖNDÍJAT KAPNI???**

**HA RÁD ILLIK VALAMELYIK KÉRDÉS,
GYERE EL OKTÓBER 14-ÉN
AZ ALAKULÓ
JUNIOR CIVITAN KLUBBA.**

**LÉGY A TAGJA,
HA CSAK KÍVÁNCSI LETTÉL,
AKKOR IS
OTT A HELYED!!!**

VÁRUNK!

Legerszki Andrea

Káldiné Sebestyén Éva

Én is fiatal vagyok azért, ha mondom „ŐK”, magamról is szólok. Még akkor is, ha bizonyos dolgokat másképp látok, másképp viszonyulok hozzájuk.

A mai fiatalokat a média befolyásolja, „agymosottak”, a rossz példák imponálnak nekik. Így elvesz az egyéniség, csak utánózzák a tévében látottakat. Vagy azt, aki éppen a szomszédja, akit az osztálytársa jónak tart. Ebből adódik, hogy majd minden fiatal így éli le a hétköznapjait: Ugyan mit gondolnak mások róla, minek tartják őt? Sajnos azt hiszik, hogy be kell állni a sorba is, pedig fontos, hogy megmaradjon a saját egyéniségünk.

Úgy látom, az emberek elég ostobák. Én nem tudom milyenek voltak mondjuk 20 évvel ezelőtt, de talán ők is olyanok lehettek, hisz elég körbe nézni miképp működik a világ. A társadalom morálja együtt hanyatlik a gazdasággal, mert ott, ahol problémás a megélhetés, ott az embereknek nincsen kedvük olvasni, nem marad idejük értelmes dolgokra, gondolatokra... „Örül, hogy él.” Leül a tévéhez, és ez bőven elég neki, miután agyondolgozta magát, hogy élni tudjon... Nem meglepő, ha az agya fogékonyabb a Győzike-showra, mint Dosztojevszkijre

A fiatalokat nem a munka az, ami visszafogja a valódi értékek keresésében, hanem a folyamatos megfelelni vágyás..

Itt a suliban is az az imponáló, ha valaki „hülye”, vagy utánozza a tévében látott hülye celebeket, azok stílusát. Az igazi baj az, hogy ha valaki állandóan ezt teszi, olyanná is válik. Agyhalott lesz.

Bizonyos értelemben sokszor érzem, hogy engem is fenyeget a butulás veszélye, például egy ideje észrevettem, hogy elveszítettem a szóincsemet, nem tudom elmondani mi foglalkoztat. Azelőtt könnyebben meg is találtam a szavakat.

Az ifjúság célja? Csak a pénz és a presztízs. Az is baj, hogy ezeket csak rövidtávon tudják elképzelni, úgy gondolják. Mindent a legrövidebb és könnyebb úton akarnak elérni. Tudják, mi lesz a vége, de nem érdekli őket, csak a pillanatnak élnek.

Két végletet figyeltem meg a fiataloknál: vannak, akik tanulással töltik az idejüket, alig szórakoznak, ezeket „életképtelenek” tartom.

Egy beszélgetés termése

A másik véglet, azok az „életrevalóbbak”. De rövid időn belül megfordulhat a kocka, mert utóbbiak, még ha sok tapasztalatban is volt részük, egyáltalán nem biztos, hogy azokkal mentek valamire, kamatoztatták tapasztalatait, a tudásukat.

Ismerem magam, én sem vagyok különb. Érzem is, hogy megbutulok, hanyatlik a tudásom.

De mégis, legalább észreveszem, látom, mi történik másokkal és velem is. Régebben, az általános iskolában mindenben jobb voltam, nem tudtak újat mondani. Azóta elhaladtak mellettem, én pedig lemaradtam. Talán azért, mert bölcsnek tartottam magam és bezárkóztam. Aki nyitott, az többet tud befogadni, azért fejlődik.

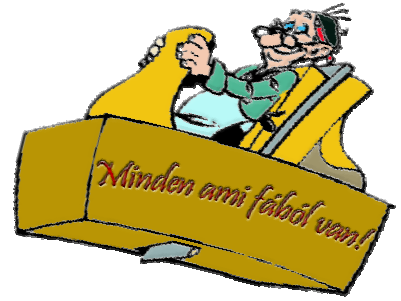
Ezért vezéregyéniségek kellene, akik másképp csinálják, akik példaképek lehetnek az ifjúság számára, akik hatnak rájuk.

Erik

Egy különleges lány...

Viki, az Asztalos-NŐ

Viki, melyik osztályba jársz?

Az asztalos 12. C osztály tanulója vagyok.

Miért választottad ezt a szakmát?

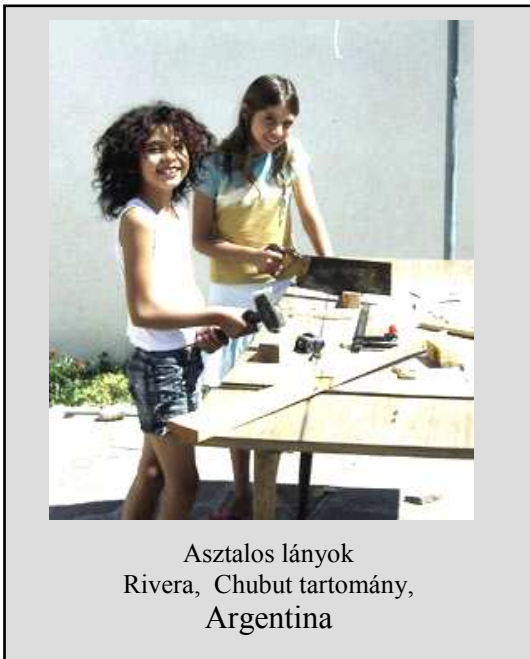
Restaurátor szeretnék lenni. Azt javasolták, hogy tanuljam ki az asztalos szakmát, hiszen ha bútorokat akarok restaurálni, ismernem kell az alapokat. Elvégre, hogy szedek szét valami, ha nem tudom, hogyan raknám össze? És azt hiszem a kihívás is vonzott. Ráadásul az édesapám is restaurátor...

Furcsállják, amikor azt mondd valakinek, hogy asztalosnak készülsz?

Eddig, szinte kivétel nélkül, ledöbrentek az emberek. „Egy nő asztalos? De hát az férfi szakma!” Mindig arra hivatkoznak, de ez engem nem érdekel, hisz az a lényeg, hogy azt csináljam, amit szeretek, ami éppen a hobbim is. Nem hiszem, hogy helyes olyan szakmát, munkát választani, ami még a figyelmemet sem kelti fel, és boldoggá sem tesz.

És milyen a viszonyod a sok fiú társaddal?

Eleinte borzalmas volt, hiszen mivel nő vagyok, ösztönösen kevesebbet néznek ki belőlem, főleg hogy ez egy fizikumra felépülő szakma is. De számomra inkább lelkileg volt megterhelőbb, hiszen folyton bizonyítani kellett a rátermettségemet, és megesett, hogy biztatás helyett, csak rosszindulatú megjegyzéseket kaptam.

Asztalos lányok
Rivera, Chubut tartomány,
Argentina

Mostanra természetesen ez megváltozott. Felzárkóztam, beilleszkedtem, és elismerést kaptam, nem utolsó sorban pedig barátokat szereztem.

Mit szeretsz csinálni a szabad idődben?

Valójában sok mindent. Barátokkal vagyok, nagyon sokat olvasok, hobbiból novellákat írok, vagy éppen a tanáromtól lesem el a restaurátor szakma fortélyait, amiről remélem, hogy az életem részévé válik majd.

Köszönöm Viki, nagyon remélem, hogy céljaid, álmaid valóra válnak.

Szerintetek vannak olyan szakmák, foglalkozások, amelyek „nem nőnek valók”?

Juttassátok el hozzánk a véleményeteket:

elpremo@freemail.hu vagy holapunkra: www.elpremo.gportal.hu

Az élet humora

A történelem legbizarrabb szökése

Nem volt szüksége csomózott lepedőkre sem kanállal vájt alagutra. New York-ban egy rabnak sikerült találnia egy sokkal egyszerűbb módszert, hogy elszökjön. Azt kérdezte, merre van a kijárat.

A New York Post szerint a gyanúsított, akit több bűncselekménnyel vádoltak, öltönyösen felöltözve azt kérdezte a bíróságon az ajtónálló altisztől: „Merre van a kijárat?”

Az altiszt ügyvédnek nézte, és elkísérte a bejárati udvarig, ahonnan a rab nyugodtan az utcára lépett, onnan pedig édesanyjához utazott Manhattanba.

A 81 éves édesanya azt mesélte az újságíróknak, hogy fia átöltözött és eltávozott. „Azt hittem, hogy elengedték, hisz olyan jól volt öltözve”

Mit kezdjek a szabadidőmmel?

Legyél bevállalós, jelentkezz! Nálam bevált...

De jó lenne kipróbálni!

Mindig is érdekelt a szép ének és színjátszás. Ezért fölkelte a figyelmemet a Karaván Művészeti Alapítvány biztató-hívogató szava.

Énekekkel és verssel kell fölvetelizni, s máris megcsillogtathatod tudásodat valamelyik színdarabban. Sőt új fiatalokkal ismerkedhetsz meg.

Biztos, hogy neked is van tehetséged, szeretsz dúdolni-énekelgetni és élvezed a szép verseket. Tehát rajta, vágj bele, legyél színinövendék.

Énekórák, színjátszások, mozgások és angolórák várnak rád. Sok-sok élményben lesz részed, valaki mindig meg fog hallgatni. Vár a színi tanoda családias légköre!

Az élet tálcán kínálja a lehetőséget, csak ki kell használni.

(Karaván Művészeti Alapítvány: 1091 Budapest, Üllői út 91/B I/7.; karavanma@gmail.com; 06-30-867-38 és 06-1-215-2953)

Sok sikert kívánva magamnak és másoknak: Lessi Krisztina, 10. A

Szabadidő

A **szabadidő** a társadalmilag kötött időn (például munkavégzés) és a testi szükségletek kielégítésén túl fennmaradó szabad felhasználású idő. A szabadidő testi-lelki feltöltődést eredményező felhasználását rekreációnak nevezzük. A szabadidő eltöltése lehet **aktív** és **passzív**. A szellemi munkát végző emberek szívesebben töltik szabadidejüket aktív pihenéssel. Mások, akik fizikai munkát végeznek, előnyben részesítik a passzív eltöltését a szabadidejüknek, mint például a TV nézést, olvasást.

A szabadidőt **aktívan** tölti el az, aki a választott tevékenységnek tevőleges résztvevője, befolyásolója. Ez mindig szellemi, gyakran testi erőfeszítéssel, a képességek, készségek mozgósításával jár. A szabadidő aktív felhasználása a személyiségfejlődésben is fontos szerepet játszik. Az aktív szabadidős tevékenységek közé tartozhatnak a testmozgás, az alkotás, a művelődés és a társas szórakozás különböző formái.

A szabadidő eltöltése **passzív**, ha a választott tevékenységnek a kikapcsolódáson kívül nincsen különösebb elvárt célja vagy végeredménye és nem igényel nagyobb testi, szellemi erőfeszítést. A szabadidő ilyen eltöltése elsősorban az otthoni pihenésre és az üdülésre jellemző.

Szociológiában

Olyan tevékenység, amely szemben áll a társadalmi termelési folyamatokban való aktív részvétellel, és az ezzel együtt járó felelősséggel, ugyanakkor nem improduktív. Általában privát tevékenység. A szociológiában kétféle hagyomány szerint értelmezik.

A Karaván Alapítvány 2000 -ben jött létre azzal az elsődleges céllal, hogy tandíjmentes színészképző stúdiót működtessen. Első sorban olyan gyerekeket várnak, akiknek szülei fizető tanodába nem tudnák járatni gyermeküket. A Karavánban nagyon fontos, hogy a diákok iskolai teljesítménye ne romoljon, sőt, amennyire lehet, még javuljon is. Ezért tantárgyi felzárkóztatást és angol nyelvtanulást is biztosítanak számukra. Több rendszeres foglalkoztatást tartanak: színház- és mozi látogatást, vidéki és külföldi vendégszerepléseket, nyári táborozást

- Formális jegyei alapján: az életciklusok viszonylatában, a munkával szembeállítva és a különböző megnyilvánulásait feldolgozva.

- Történeti és elméleti megközelítésben: a szabadidő jelentősége a társadalmi változásokban, az iparosodás társadalomra és egyénre gyakorolt hatásainak kritikájaként (neo-marxizmus), illetve ezzel szemben a szabadidő-piac kritikájaként (frankfurti iskola). Tekinthető még a közgondolkodással való szembenállásnak is (rituálmélet).

A mezőgazdaság alapú társadalmakban a szezonális munka következtében a pihenésnek nagyobb volt a tere, mint az ipari társadalmakban. A fejlett társadalmakban a szabadidő újra nagyobb teret kap, amelyre olyan strukturált iparág épült, hogy a produktív és improduktív tevékenység típusok közötti határ elmosódik. A kortárs szociológiában az érdeklődés egyre inkább a szabadidős tevékenységek elemzése és elméleti megközelítése felé fordul, aminek következtében a szabadidő egyre inkább elméleti kulcsfogalomnak számít

(A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából)

Október 6-án emlékeztünk meg a 13 aradi vértanúról és Pesten kivégzett első miniszterelnökünkről.

Gróf Batthyány Lajos (1807—1849; golyó általi halál. Pesten kivégzésének helyén ma a Batthyány örökmécses áll.) „Éljen a haza!”

Aulich Lajos (1793—1849; kötél általi halál. Halála előtt Horatiust olvasott.)

Szolgáltam, szolgáltam, mindig csak szolgáltam. És halálommal is szolgálni fogok. Forrón szeretett magyar népem és hazám, tudom, megértik azt a szolgálatot.

Damjanich János (1804—1849; kötél általi halál. Mondása: „Azt gondoltam én leszek az utolsó, mert a csatában mindig az első voltam. Szegény Emília! Éljen a haza!”

Legyőztük a halált, mert bármikor készek voltunk elviselni azt.

Dessewffy Arisztid (1802—1849; golyó általi halál. Halál estéjén aludt. „Tiszta lelkiismeretem van, s az hagyott aludni” - mondta a papnak.

Tegnap hősök kellettek, ma mártírok... Így parancsolja ezt hazám szolgálata.

Kiss Ernő (1799-1849; golyó általi halál. Nem engedte a szemét bekötni.)

Istenem, az újkor ifjúsága egész ember lesz-e? Árpádok dicső szentjei, virrasszatok a magyar ifjúság felett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük.

Knezich Károly (1808—1849; kötél általi halál. Halála előtt estéjén családjának írt levelet.)

Milyen különös, hogy Haynau bíró is keresztény és én is az vagyok. Csak az ördög keverhette így össze a kártyákat.

Lahner György (1795—1849; kötél általi halál. Utolsó estéjén Donizetti egyik operahósnak búcsúáriáját játszotta fuvoláján.) Krisztus keresztje és a bitófa oly rokon. És az isteni áldozat mellett oly törpe az én áldozatom.

Lázár Vilmos (1817—1849; golyó általi halál. Kivégzése előtt levelet írt feleségének.)

Ki tehet arról, hogy ilyen a magyar sorsa? Krisztus keresztje tövében érett apostollá az apostolok lelke, és bitófák tövében kell forradalmárrá érni a magyar lelkeknek.

Leiningen-Westerburg Károly (1819—1849; kötél általi halál. Őreit megvesztegette, kivégzésekor honvéd tábournoki egyenruhát viselt.) A világ feleszmél majd, ha látja a hóhérok munkáját.

Nagysándor József (1803—1849; kötél általi halál. Mondása: „Éljen a haza!”

De rettenetes volna most az elmúlásra gondolni, ha semmit sem tettem volna az életemben. Alázatosan borulok Istenem elé, hogy hőssé, igaz emberré, jó katonává tett.

Poeltenberg Ernő (1808—1849; kötél általi halál. „Szép kis deputáció megy az Úristenhez, hogy a magyarok ügyét képviselje!”) Minket az ellenség dühös bosszúja juttatott ide.

Schweidel József (1796—1849; golyó általi halál. Kivégzésekor kezében azt a feszületet tartotta, amelyet a csatákban is magával vitt.)

A mai világ a sátán világa, ahol a becsületért bitó, az árulásért hatalom jár. csak egy igazi forradalom, a világ új forradalmi embersége söpörheti el ezt az átkozott, meghasonlott világot.

A KÁRPÁTIA együttes

Tagok: Bankó Attila (dob), Bíró Tamás (ének, gitár), Csiszér Levente (ének, szólógitár), Galántai Gábor (billentyű), Petrás János (frontember, basszusgitár)

- * Kárpátia-rajongó vagy, Dumbóka?
- * Igen, 9-es voltam, amikor legelőször meghallottam az egyik számát: „Magyarország katonái.” Azóta a kedvenc együttesem.
- * Miért szeretted meg?
- * Szerintem, mert a dalai a hazáról, a hazaszeretetről szólnak, sok szöveg a magyar történelemből merít. A Kárpátia, a régi Magyarország megújulásáról szól, méghozzá roppant erőteljesen, magyar zenemotívumokat, stílust is alkalmaznak.
- * Láttad őket élőben?
- * Még nem, de nagyon szeretnék eljutni az egyik koncertjükre. Most, október 16-án fellépnek Tatabányán és szüleimtől kértem egy belépőt névnapom ajándékként.
- * Szerinted fontos lenne, hogy minél többen megismerjék a Kárpátia Zenekart és zenéjüket?
- * Igen, a fiataloknak fontos lenne megismerni őket, megtudni, hogy ők is léteznek sőt, több CD-t jelentettek meg idáig, sok követőjük van és rengeteg helyen lépnek fel. Úgy tudom legalább 6-szor havonta és mindig telt ház előtt.

A KÁRPÁTIA zenekar 2003-ban alakult. Magyarország egyik legnevesebb nemzeti rockot játszó csapata. Egyre nagyobb népszerűsége tesznek szert mindenféle korosztályban. Magyar radikális hangvételű szövegei miatt –a KORMORÁN együtteshez hasonlóan– zenéjét cenzúrázzák, sem az állami, sem a kereskedelmi média nem játssza le.

Idáig 9 albumot adtak ki, az elsőnek „Hol vagytok Székelyek?” a címe, az utolsóknak „Regnum Marianum”

Dumbóka

Török Ignác (1795—1849; Kötél általi halál. A hadbíró-ság előtt magyarságával igazolta a tettét: „Lelkiismeretem felment engem.”)

Nemsokára Isten legmagasabb ítélőszéke elé állok. Életem parányi súly csupán, de tudom, hogy mindig csak Őt szolgáltam.

Vécsey Károly (1803—1849; kötél általi halál. Mivel utolsóknak végezték ki, halott vetélytársának, Damjanichnak csókolta kezét búcsúzásképpen.)

Isten adta a szívet, lelket nekem, amely népem és hazám szolgálatáért lángolt.

M. A.

1492 „A paradicsom meghódítása”

Ki nem ismerné, ki ne emlékezne a Gerard Depardieu főszereplésével 1992-ben bemutatott filmre?

1492. október 12-én a három spanyol vitorlášhajó, a Santa María, La Nina és La Pinta megérkeztek a mai Guanahani (San Salvador) sziget partjára. Ott szállt ki először Kolumbusz meggyőződve arról, hogy körbejárta a földet és valahol India keleti részén találja magát. Később döb-bentek rá, hogy egy új földrészt fedeztek fel, amely nevét Amerigo Vespucci olasz térképésznek köszönheti. Amerigo magyarul Imre, és valóban az akkori európai országokban sok gyermeket keresztelték meg ezzel a névvel a magyar szent tiszteletére. Így kapcsolódik közvetlenül Amerika neve a magyar történelemhez.

De október 12-én érdemes emlékezni egy másik filmre, mégpedig „A Misszió”-ra, Robert de Niro főszereplésével. Azért, hogy jobban megértsük a hódítás folyamatát, és eloszlassuk azt a tévhitet – bizonyos értelemben történelem hamisítást –, amely indián bennszülettek kiirtásával vádolja a katolikus egyházat. A XV. század végén Kasztíliai „Katolikus” Izabella (Isabel de Castillo, la católica) volt az uralkodó, férje pedig Aragóniai Ferdinánd (Fernando de Aragón). Erzsébet igazi határozott, bölcs uralkodó volt, az ő nevéhez és uralkodásának fűződik a spanyol történelem legfontosabb szakasza. Erzsébet, természetesen a korona, de a katolikus egyház és hit érdekében is pártfogolta Kolumbusz útját. Hajókat adott neki, hogy körbehajózza a Földet, amelyet akkoriban többféleképpen képzeltek el, de semmiképpen gömb alakúnak. Abban a korban természetesen a hírek nagyon lassan terjedtek, hónapok, sőt évek teltek el, amíg Európából Amerikába jutottak és fordítva. Mellesleg nagy politikai csata dúlt a spanyol és a portugál korona közt a tengerek, azaz a kereskedelmi utak és az új földek, kincsek a birtoklásáért.

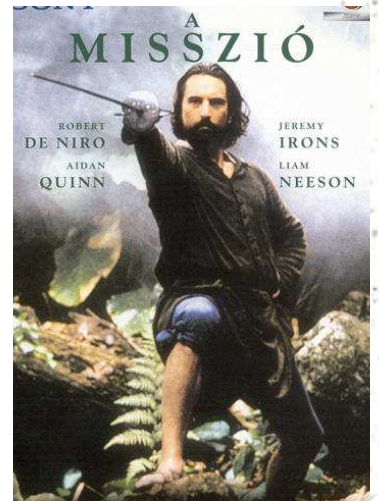
Kolumbusznak és a spanyol uralkodóknak nem volt céljuk kiirtani, sem rabszolgasorsra juttatni az indián népeket, hanem bevinni az európai kultúrát, keresztény hitre téríteni őket, természetesen terjeszteni a birodalmat, „kincseket” szerezni.

A konkviztádorokkal katonák, kalmárok, valamint jezsuita és ferences szerzetesek mentek. A szerzetesek voltak azok, akik általánosságban nem nagyon ismert, de mai szemmel nézve is hatalmas munkát végeztek, amikor megalapították a Missziókat. Ezek valódi, teljesen önálló, „kommuna”-szerű kisebb zárt települések voltak. Itt mindenre tanították, képezték a bennszülötteket, s ők szabad emberként élhettek a missziókban, élvezve összes gyümölcsét. Tanári pályám elején sok éven át dolgoztam egy argentin plébániai iskolában, amely egy régi missziós területen épült. Ott a könyvtárban találtam egy hasonmás kiadású spanyol szöveget, amelyben le volt írva a Missziók világa. A gyógynövények termesztésétől egészen az „európai” zenehangszerek készítéséig mindent az ott lakó indiánok keze munkája volt. Érdemes megfigyelni a különbséget a spanyol jezsuita missziók és az észak amerikai indián rezervátumok között!

De, ez a boldog földi paradicsom szemet szúrt a legendás kincsekre, zsákmányokra vadászó katonáknak, a „szabad piac”-ban érdekelt politikusok, kalmárok, az új földekre éhes hatalmaknak.

Ahogy említettem, főként a hírek lassú terjedése és az akkori kényes politikai és egyházpolitikai helyzet miatt a szerzeteseket elüldözték, a Missziókat felszámolták. Mindez szabad utat adott annak a valóban kegyetlen üldözésnek, amelynek fő felelőse nem a királyné, végképp nem az Egyház, hanem azok, akik egykor voltak és most is azok: a kapzsiság a kalmárszellelem, mégpedig anyagi és piacközpontú szemlélet, az akkori gazdasági élet szereplői.

A Misszió” című film hitelesen ezt a világot dolgozza fel. Ha meg akarjuk érteni Amerika felfedezésének a korát és a „Conquistá”-t érdemes megnézni e filmet.

Mergim vagyok, muszlim.

* Úgy tudom, te nem vagy keresztény, igaz?

* Igaz, iszlám vallású vagyok, azaz muszlim. Németországba születtem, a személyem szerint jugoszláv, de igazából albán vagyok, annak is tartom magam. Egyébként a Felsőszolgá-ló szakmát tanulom.

* Tudnál valamit elmondani a muszlim vallás-ról? Pl. kiben, miben hiszel?

* Allah a mi istenünk, Mohamed a prófétája. Vallásunk kezdete a 7. század, akkor élt Mo-hamed. Az iszlám szent könyve a Korán.

* Magyarországon nem sok muszlim templom van, jártál-e más valamelyikben? Milyen egy muszlim templom?

* Igen jártam. Pesten, a Móric Zsigmond kör-térhez közeli mecsetben. Nemrég, egy hónap-ja ott jártam. Kívülről úgy néz ki, mint egy társasház. Belülről mindenhol szőnyegek vannak, az imádkozáshoz. Korán könyvek. Oda csak mezítláb lehet belépni.

* Gyakorolod a vallásodat... mondjuk, szoktál imádkozni többször naponta?

* Kicsi korom óta vagyok muszlim... de mosta-nában elég elha-ny a g o l o m ... az „alkohol és a nők miatt”.

* Ez vicc?

* Nem annyira vicc, inkább komoly.

* És szerinte helyes? Allahnak ez tetszene?

* Allah a jó barátom, jóban vagyok vele.

* Van valami, amit nem tudnál elfogadni a muszlim vallásról, Mohamed tanításából?

* Az előző, „vicces” válaszomban” megtalálod ennek a választát is.

* Szerinted mi a különbség a keresztény és a muszlim vallás között?

* Mi nem ihatunk szeszes italokat... sajnos. Nálunk szigorúan kötelező imádkozni Allah-hoz hétszer naponta, a papság is egészen másképpen néz ki.

Mergim tökéletesen beszél magyarul, de több nyelven is kommunikál: németül, angolul, szerbül.

* Ismersz több muszlim vallású embert, akik közel állnak hozzád?

* Igen, osztálytársam, aki jó barátságunknak köszönhetően vonzódik az iszlámhoz. Legjobb barátom pedig egy iráni srác, Ahadi Askam, ő Pesten lakik.

Az iszlám

Az iszlám jelentése: „Isten iránti odaadás; belenyugvás Isten akaratába”. A muszlim teológia nagy hangsúlyt fektet arra, hogy Mohamed nem új vallást alkotott, hanem egy tökéletes, végleges formát adott az Ádám kora óta létező „ősvallásnak”. Meggyőződésük szerint az iszlám az egyetlen „igaz hit”, s erre a hitre kell téríteni az egész világot.

Az iszlám vallás alapítója, Mohamed, Mek-kában született Kr. u.. 571-ben.

Negyven éves korától kezdve egyre gyakrabban kereste a magányt, hogy Istenről, a világban tapasztalható igazságtalanságról, és az igazság lehetséges útjairól elmélkedjen. Eközben több látomása és jelenése volt. Egyik látomása során Gábrriel angyal jelent meg számára, aki közölte vele, hogy Mohamed Isten küldötte, akinek hírül kell adnia Isten akaratát az emberek között. Mohamed ennek megfelelően elkezdte hirdetni Isten üzenetét, figyelmeztette Mekka lakóit, hogy közeleg az isteni ítélet napja, és az emberek csak úgy kerülhetik el a súlyos büntetéseket, ha megtérnek az egyetlen, mindenható, teremtő Istenhez, Allahhoz, és alávetik magukat az Ő akaratának.

A Könyörületes és Irgalmas Allah nevében

1/ Vajon nem tártuk-e ki neked a kebledet?

2/ És nem vettük-e le rólad a terhedet?

3/ Mely hátadat béklyózta meg.

4/ És emeltük tekintélyedet.

5/ Bizony a nehézséggel könnyebbség jár.

6/ Bizony a nehézséggel könnyebbség jár.

7/ S ha befejezted [elfoglaltságodat], akkor fáradozz.

8/ És csak Urad után vágyódj!

a KORÁN borítója

Eleinte csupán szűk családi és baráti körben talált követőkre, és mivel a Mekkaiak egy része ellene fordult, ezért a közösség követőivel együtt elhagyta Mekkát. Ez, a hidzsra dátuma lett az iszlám időszámítás kezdete (622. július 6.).

Az új várost, Jatribot, a hívők a "Próféta városának", Medinának nevezték el.

A Mohamednek adott isteni tanítások gyűjteménye, az iszlám szent könyve: a **Korán**. A muzulmán felfogás szerint a **Korán** zárja le Isten üzeneteinek sorát. Szövegét a Próféta halála után tanítványai jegyezték le, végleges megszerkesztése Oszmán kalifa (i.sz. 7. sz.) nevéhez fűződik. A **Korán** mellett rendkívül fontos szerepük van a hagyományoknak, amelyek elsősorban Mohamed életére, személyére és tanításaira vonatkoznak. Ezeket a hagyományokat nagy gyűjteményekben, az ún. hadiszokban rögzítették. A Próféta szokásai, a szunna, a **Korán** mellett az iszlám hit másik nagy forrása. Ezt azonban nem fogadja el mind-egyik iszlám vallási irányzat.

Az iszlám elutasít minden élő vagy túlvilági közvetítőt Isten és az emberek között, így nincs szüksége egyházra és papságra sem. Az umma, az „igazhívők közössége” semmilyen szervezeti formával nem rendelkezik, alapvető törekvése Isten akaratának - a Korán útmutatásai alapján történő - konkrét, földi megvalósítása.

A középkori muzulmán művészek festményein gyakran szerepelt Mohamed teljes alakú ábrázolása.

Más művészek – a tilalmat megkerülendő – nem festették meg a próféta arcát. Ez egy perzsiai vagy középkori illusztráció, Mohamed jobboldalt imádkozik

Az iszlám hit öt oszlopa a Koránban olvasható. Ezek a legfontosabb parancsok:

1. Hit Allahban, az egyetlen istenben s prófétájában, Mohamedben. (monoteizmus)
2. Mekka, a szent város irányában végzett napi ötszöri ima.
3. Kötelező alamizsnaosztás a szegényeknek. (zakat)
4. A ramadan havi böjt betartása, mikor napkelte után napnyugtáig tilos az evés, az ivás, a különböző szenvedélyeknek való hódolás.
5. A Mekkában található Kába- kövéhez minden igazhitűnek életében legalább egyszer el kell zarándokolnia. (hadzs)

Az iszlám egy másik sarkalatos pontja a dzsihád, azaz szent háború. A kis dzsihádot külső ellenség ellen vívják (vallás terjesztése). A nagy dzsihád pedig mindenki a saját lelkében a Gonosz ellen a Jóért.

Az iszlámoknál tiltott a disznóhús és a szeszesital fogyasztása. A többnejűség viszont megengedett.

Október 10-én rendezték meg a DUE médiafesztivált és a Címlap + ARC versenyt.

Nagy Richárd és Bükkös Norbert, a Média Csoport két tagjával elmentünk „körbenézni” a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolában megrendezett diák Médiafesztivál és Címlap + Arc versenyen. Vittük utolsó számunk címlapját és egy új plakát tervezetét. Ismert média személyiségek előadást tartottak, beszélgettek az egész országból jövő fiatal diákújságírókkal.

A média világ „nagygyúinak” nevei már előrevetítette, hogy nem biztos, hogy számunkra valóban mérvadók lennének. Újra, mint az előző fesztiválokön világossá vált, hogy itt is van szakadás. Iskolánk csak 30 km-re van a fővárostól, de egy egész más világról árulkodik. Nem az értékrendről van szó, hanem a társadalomban való elhelyezkedésről, még a világhoz való viszonyokról. De talán a legrosszabb az, amikor az egyik nem tudja, de inkább nem akarja tudomásul venni a másik létezését, közeledni hozzá, érdeklődni Erik írt a média befolyásoló hatalmáról, Dumbóka pedig a nemzeti rock együttesek cenzúrázásáról. Ott, a DUE Média fesztiválon tényleg éreztük, hogy „kilógunk a sorból”, és egyáltalán nem biztos, hogy –közülük– valakit érdekelné az, hogy miért van így, egyáltalán figyelnek pl. arra, hogy egy diáklap címlapját nem a HGV, Figyelő vagy Magyar Narancsból, „kopírozták”

De mi nyitottak vagyunk, ott voltunk, mert mindentől lehet valamit meríteni, tanulni.

PJ

Október 10. A lelki egészség világnapja

„Az egészség: a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota...”
WHO meghatározása

Hogyan éljünk egész, teljes életet?

Modern társadalmunkban igen divatosá vált az egészséges életmód, mint téma. Testünk azonban nem lehet egészséges, ha az egyik kulcsfontosságú része: a lélek nincs megfelelő állapotban. Ha lelkünket problémák, gondok gyötrik, az egy ideig tűr, s mint mikor a mérleg egyik nyelve túlterhelődik, kibillen egyensúlyából. Ezt nevezzük lelki egyensúly felborulásának. Különböző probléma okozhatja:

Rossz kapcsolat környezetünkkel, a körülöttünk élő emberekkel, családdal,
 Szerelmi bánat
 Iskolai kudarcok
 Önértékelési problémák
 Betegség
 Valakinek az elvesztése stb.

Mi segíti elő a lelki egyensúlyunkat?

A lelki egyensúly eléréséért sokat kell dolgozni. Nehézséget jelent, hogy a befektetett munka olykor fájdalmas, megrázó, de mindenképpen célravezető.

Hol lehet segítséget kérni?

- Iskola pszichológustól
- Ifjúságvédelmi felelősöktől
- Mentálhigiénés szakemberektől
- Lelkiségegy-telefonos szolgálatoktól stb.

A belső munka során rengeteg információt szerezhetünk önmagunkról, a lélekben lezajló folyamatokról. Személyiségünk minden egyes alkalommal fejlődik, önismeretünk gazdagodik. Ugyanakkor nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy mi mit tehetünk a saját pszichénk, közérzetünk jobbá tételéért.

A legfontosabbak és legegyszerűbbek:

- tiszta, rendezett környezet létrehozása, segíti a jobb közérzet elérését
 - testmozgás endorfint (boldogság-érzetért felelős hormont) szabadít fel
 - napi minimum 8 óra alvás, elengedhetetlen a regenerálódáshoz
 - megfelelő időbeosztás, megelőzi az „összecsapnak a fejem fölött a hullámok” effektust
 - kikapcsolódást jelentő tevékenységek keresése, relaxáljunk, találjuk meg azt a tevékenységet, mely segít a kikapcsolódásban, boldogságot okoz
 - törekedjünk nyitottságra az emberi kapcsolatainkban, jó érzés másokat szeretni és tudni, hogy velünk is törődnek, szeretnek minket
- rendszeres, kiegyensúlyozott étkezés

A választás a Te kezében is van
RD

A roma tánc-csoport

a Boldog Szent Gertrúd Idősek Otthonában

Október 1-jén az öregek világnapja megünneplésére meghívást kaptunk, hogy felépjünk a zsámbéki intézményben. A fellépésre nagyon lelkesen kezdtünk készülni, mindenki, aki táncolt szépen kicsinosította magát. A kisebbek természetesen nagyon izgultak, hisz számukra ez volt az első fellépés. Én rég megszoktam, azért nekem nem voltak ilyen gondjaim. Bemutatásunk szerintem sikeres volt, annyira, hogy 3-4-szer visszatapsoltak minket, sőt, még az idősek is táncra perdültek velünk együtt. Kedvesen fogadtak minket, utána pogácsával és üdítővel kínálták meg az együtttest, így valóban minden tekintetben jól éreztük magunkat.

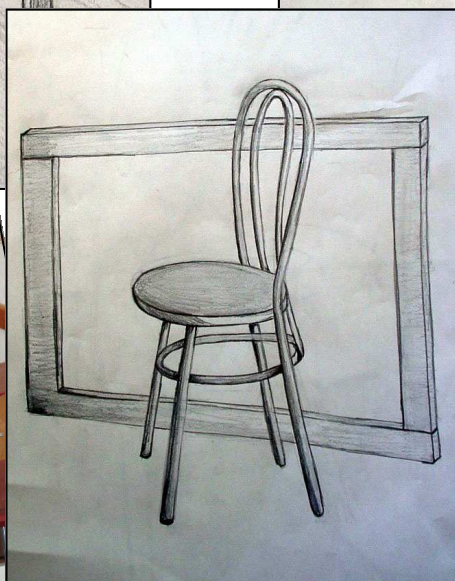
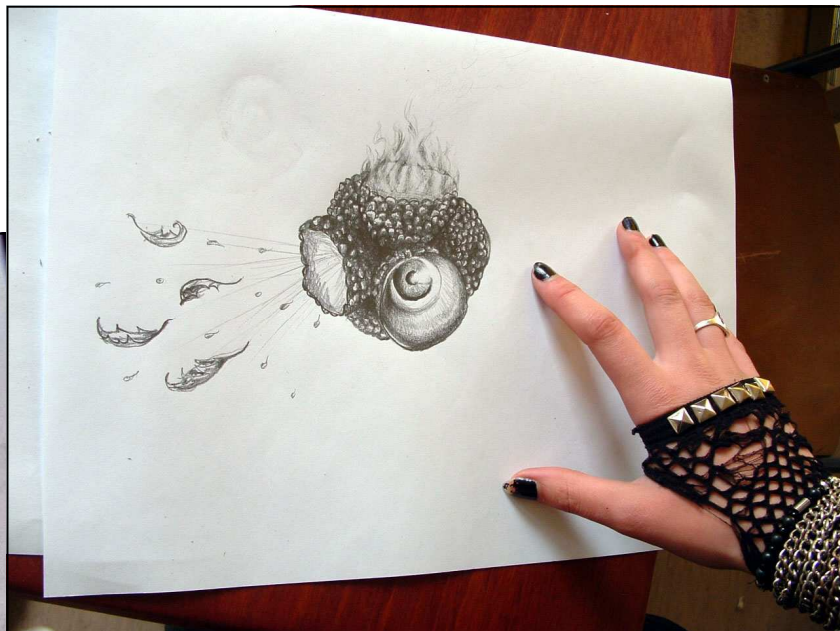
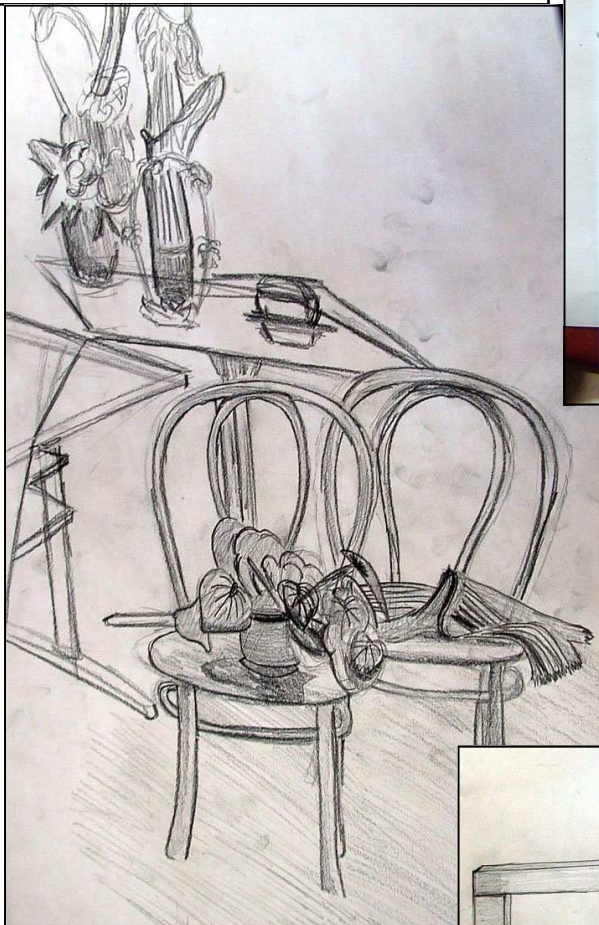
Ebben az évben újra fellendült a roma táncgyűttes, édesanyámat kérték fel, hogy a napközis diákokat is tanítsa meg táncolni. Az első alkalommal nem volt sok jelentkező, de miután azokkal a lányokkal, akikkel régóta táncolunk, bemutatót tartottunk nekik, kedvet kaptak, és most már 10-12 gyerek rendszeresen jár a táncórákra. Szorgalmasan gyakoroltak, és emiatt ők is tudtak szerepelni ezen az első fellépésen.

Szerintem nagyon jó ötlet volt, hogy édesanyám segítségével sikerült bevonnai a Szent Norbert Napközis gyerekeket az együttesünkbe, márpedig azért is, mert így biztosítva lesz az utánpótlás.

Remélem még több és több meghívást kapunk, és minél több helyen lesz alkalmunk romatánc bemutatókat tartani.

Banda Georgina 11b

RAJZ ELŐKÉSZÍTŐ
Péter László tanár csoportja

Fray Bartolomé de las Casas

Egy megtérés története a „Conquista” kezdetén

Bartolomé de las Casas testvér Sevillában született 18 évvel Amerika felfedezése előtt. A híres Salamanca városában tanult. Alighogy megkapta az ügyvédi diplomáját, Amerikába ment, ahol apjának üzleti érdekeltségei voltak. Ahogy az akkori fiatalokat, őt is a kaland és a kincsek utáni vágy vitte az új kontinensre. Nyolc évig e szemléletben tevékenykedett kereskedelmi megbízottként. Rövid európai kitérő után, további tanulmányai befejezését követően visszatért Amerikába, ahol - elsőként az új világban - pappá szentelték. Amikor a domonkos testvérek oda érkeztek, ő tolmácsolja prédikációjukat. Egy azóta híres ádventi első vasárnapi prédikációban meghallja azt a mondatot, ami mélységesen hat rá: „És ezek (az indiánok) nem lennének emberek...?” Kubába ment mint a hadserege káplánja, és ott eljutott a birtokokra, ahol indiánok dolgoztak. Jóságosan és igazságosan bánt velük, de látta, hogy máshol nem így van, a bennszülötteket brutális körülmények között kizsákmányolták.

Pünkösdkor nyilvánosan mondott le minden megbízatásáról, és elkezdett prédikálni a kegyetlen rendszer ellen. Sevillába utazott, hogy megintse az uralkodót, és jelentést tegyen az indiánokkal és a hódítással kapcsolatos visszaélésekről.

Kisebb-nagyobb eredménnyel reformokat követel, próbálkozik a „kommuno-k” megszervezésével, ahol az indiánok rendezett, emberi körülmények között dolgozhattak. Ezért földművelőket és nem katonákat kért az új uralkodótól, I. Károlytól.

De e tekintetben tervei kudarcba fulladtak, hisz a kapzsiságtól vezérelve a földművesek is „beszálltak” a rabszolgakereskedelembé.

Fray Bartolomé de las Casas „Az indiánok oltalmazója” –nak nevezték és ekként tisztelték.

Amikor tervei véres kudarcba fulladtak, Santo Domingo-ba ment, ott lépett be a domonkos rendbe, a teológiát és a szentírást tanulmányozza. Szenvedélyes hangvételű írásokban, szentbeszédekben vádolja az indiánokkal való bánásmódot. Ezek az írásoknak és szentbeszédeknek hatására végre 1530-ban király parancsára megtiltják a rabszolgaságot.

Hátralévő életében szünet nélkül ostorozza a rabszolgatartókat, kinyilvánítja, hogy csak akkor járuljanak szentgyónáshoz, ha rabszolgáikat szabaddá tették.

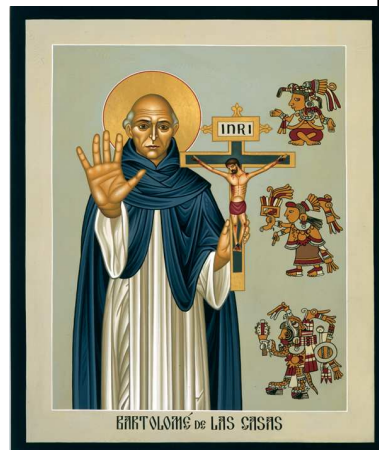
Ő írta az „Historia de las Indias” kötetet, azaz az „Indiák (az új kontinens gyakori elnevezése) története”.

Fray Bartolomé de Las Casas Madridban hunyt el 1566-ban.

A Mexikó-i Emberi Jogok Központja az ő nevét viseli.

<http://www.frayba.org.mx/index.php?hl=en>

A spanyol király szintén az ő emlékére alapított díjjal jutalmazza azokat, akik az emberi jogok területén jeleskednek.

Balra:
Egy misszió
romjai, a
bejárati
nagy kapu

Jobbra:
Így nézett
ki egy
misszió

